

Elżbieta Biernacka
Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji w Warszawie

Anna Szczudlińska
Natalia Smogulecka

Promocja talentów muzycznych niepełnosprawnej młodzieży w Ciechocinku

Streszczenie

Celem rozważań jest przedstawienie nowych form działalności na rzecz osób niepełnosprawnych przez promocję ich zdolności artystycznych, a w szczególności talentu muzycznego. W Ciechocinku, jednym z najstarszych, największych i najbardziej znanych kurortów w Polsce słynącym z niezwykłych możliwości leczniczych, bogatego życia kulturalnego, popularności wśród artystycznej bohemy, muzyków, śpiewaków uznających ten kurort za miejsce magiczne dla ciała i duszy, od kilkunastu lat działa Fundacja Pro Omnibus.

Prekursorem jej dzieła była fundacja „Naprawdę ktoś czeka” założona przez nieżyjącą już piosenkarkę Grażynę Świątałą, która w 1996 roku zainicjowała „Festiwal Piosenki Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski”. Fundacja Pro Omnibus jest wspaniałą kontynuacją tradycji kulturowej i muzycznej Uzdrowiska. Ta szeroko zakrojona działalność promowania utalentowanej młodzieży niepełnosprawnej wzbogaca walory turystyczne i rekreacyjne Ciechocinka. Motywem przewodnim Fundacji jest wielokierunkowa pomoc młodzieży niepełnosprawnej, a w szczególności utalentowanej muzycznie. Fundacja Pro Omnibus wraz z młodzieżą niepełnosprawną stworzyła ciepłe, pełne empatii środowisko, które funkcjonuje zgodnie z duchem nazwy Fundacji. Rodowód nazwy Fundacji wywodzi się z łacińskiej sentencji „Unus pro omnibus, omnes pro uno” – „Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego”. Zadaniem Fundacji jest promowanie talentów muzycznych młodzieży i stworzenie jej możliwości kształcenia, a przede wszystkim umocnienia wiary w sens i piękno życia. Dzieło to dynamicznie rozwija się obejmując swoim działaniem coraz większy zasięg terytorialny wykraczający już poza granice Polski. Głównym celem Fundacji jest promowanie talentów muzycznych młodzieży niepełnosprawnej przez organizowanie imprez artystycznych, imprejsi artystycznych, festiwali piosenki z jej udziałem. Uzdrowisko Ciechocinek, dzięki działaniom Fundacji stało się miejscem nie tylko o niezwykłych walorach rekreacyjnych, lecz także miejscem o wysokich walorach humanistycznych. Jest to godne popularyzacji, gdyż stanowi wzorzec dla wszystkich czujących potrzebę i sens szeroko zakrojonej działalności na rzecz rozwoju rekreacji i turystyki dostępnej wszystkim ludziom niezależnie od ich stanu zdrowia i sprawności fizycznej.

Słowa kluczowe: osoby niepełnosprawne, talenty muzyczne, Ciechocinek.

Kody JEL: L83

Wstęp

Sposób pojmowania wartości życia, jego sensu, potrzeb i zadań zmienia się na przestrzeni dziejów. Współcześnie, niezależnie od miejsca geograficznego, problem niepełnej

sprawności człowieka jest dostrzegany, choć ocena tego faktu bywa bardzo różna. Wynika to z wielu powodów. Najczęstszym źródłem zróżnicowanego stosunku do osób niepełnosprawnych jest sytuacja ekonomiczna społeczeństw, brak odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej pełniejsze uczestnictwo ludzi z niepełnosprawnością w życiu społecznym ogółu. Jak podkreśla wielu autorów, opieka medyczna, rehabilitacja, szeroko pojęte przygotowanie do życia w społeczeństwie osób niepełnosprawnych jest zależne od uznania społeczeństwa i wyrażenia zgody na zajęcie miejsca osób niepełnosprawnych w życiu ogółu (Skalska 2011).

Należy zaznaczyć, że definicja i klasyfikacja odnosząca się do ograniczonej sprawności psychofizycznej ludzi jest zróżnicowana w świecie i ustawicznie ulega modyfikacjom. Kierunek tych zmian zmierza do uzupełnienia określenia niepełnosprawności nie tylko w sensie prawnym, lecz także do określenia jej biologicznych możliwości (Skalska 2011). Zmiany w definiowaniu niepełnosprawności powodują uszczegółowienie przepisów prawnych pozwalających na dostęp tym osobom do różnych świadczeń, gratyfikacji i rekompensat. Wszystkie tego typu ustalenia zmierzają głównie do określenia miejsca osoby niepełnosprawnej w życiu społecznym, jak również do coraz bardziej precyzyjnego określenia obowiązku świadczeń ze strony społeczeństwa na jej rzecz. Bardzo niewiele przykładów obrazuje działania podkreślające uzdolnienia artystyczne osób niepełnosprawnych i starania o ich rozwijanie. W Ciechocinku Fundacja Pro Omnibus daje szansę młodzieży niepełnosprawnej uwierzenia w siebie i umocnienia w przekonaniu, że ich talent może sprawić całemu społeczeństwu dużo radości, a im samym odnaleźć właściwą drogę do samorealizacji. Celem rozważań jest upowszechnienie działań na rzecz promocji talentów muzycznych młodzieży niepełnosprawnej. Inspiracją do napisania artykułu jest wspaniała ocena przez młodzież niepełnosprawną wszystkich wydarzeń muzycznych w Ciechocinku podkreślana przez wdzięcznych podopiecznych. Młodzież wyraża głębokie uznanie dla Fundacji i wszystkich organizacji z nią współpracujących na rzecz szeroko pojętej pomocy na rzecz niepełnosprawnych. Młodzi niepełnosprawni artyści wyrażają głębokie przekonanie, że organizowane imprezy muzyczne pozwalają na rozwijanie ich pasji, nawiązywanie szerokich kontaktów, jak również przełamanie lęków i barier we współpracy ze społeczeństwem. Zdaniem wielu z nich, jest to wspaniała forma terapii, rehabilitacji i rekreacji, dzięki którym mogą odnaleźć swoje miejsce w życiu, zdobyć wykształcenie i zawód.

Działalność Fundacji Pro Omnibus w Ciechocinku

Według danych REGON 2012, w Polsce działa 11 tysięcy fundacji oraz 70 tysięcy stowarzyszeń. Tak pokaźna liczba organizacji zajmujących się problemami osób niepełnosprawnych w Polsce świadczy o znacznej aktywności obywatelskiej Polaków w kreowaniu różnorodnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Należy zaznaczyć, że nie wszystkie zarejestrowane fundacje i stowarzyszenia działają na rzecz niepełnosprawnych – większość zajmuje się zupełnie innymi sprawami, a część z nich jest wręcz nieaktyw-

na. Jedną z aktywnie działających w Polsce organizacji jest Fundacja Inicjatyw na Rzecz Niepełnosprawnych Pro Omnibus z siedzibą w Ciechocinku. Została założona w 1999 roku, a zarejestrowana w 2000 roku w Sądzie Rejonowym w Warszawie, a w roku 2001 uzyskała wpis do Krajowego Rejestru Sądowego w Toruniu (nr 0000040023). Fundacja rozpoczęła swą działalność włączając się do dzieła promocji talentów artystycznych, a w szczególności muzycznych młodzieży niepełnosprawnej. Inicjatorami i założycielami Fundacji są państwo Barbara Matwiej i Mirosław Satora. Mirosław Satora już znacznie wcześniej działał na rzecz osób niepełnosprawnych pracując w lokalnej rozgłośni radiowej „Las Vegas”, jak również w administracji publicznej, zaś obydwójce realizują potrzeby turystyki i rekreacji w zakresie bazy gastronomicznej i uzupełniającej zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego Ciechocinka. Fundacja w swoim statucie przewiduje:

- pomoc osobom prywatnym oraz instytucjom w rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- upowszechnianie rehabilitacji przez muzykę i zajęcia manualne,
- organizowanie imprez artystycznych z udziałem osób niepełnosprawnych,
- organizowanie spotkań i szkoleń dydaktycznych,
- upowszechnienie nowych i nowatorskich sposobów rehabilitacji,
- tworzenie baz rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów,
- propagowanie i upowszechnianie wiedzy o niepełnosprawnych w mediach i prowadzenie własnej działalności medialnej.

Ważnym elementem działalności są wszelkie formy aktywizacji społecznej, kulturalnej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Fundacja Pro Omnibus prowadzi szeroko zakrojoną działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Realizuje nowatorskie przedsięwzięcia takie, jak m.in. „Dialog Kultur – SINE FINES – bez granic”. Były organizowane cykle koncertów, które odbywały się w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i uświetniały sympozja oraz wystawy prac malarskich i rzeźb wykonanych przez osoby niepełnosprawne. W wydarzeniu tym uczestniczyli studenci wraz z kadrą dydaktyczną w ramach konkursu prac magisterskich „Otwarte drzwi” ogłoszonego przez PFRON, a także Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. W grudniu 2006 roku podopieczni Fundacji na zaproszenie Prezydentowej Marii Kaczyńskiej wzięli udział w świątecznym koncercie „Grajmy Panu” w Pałacu Prezydenckim. Fundacja Pro Omnibus dokłada wszelkich starań, aby występy młodzieży niepełnosprawnej były dla niej sposobem rehabilitacji psychicznej i umacniały w przekonaniu, że niepełnosprawność nie jest wykluczeniem z życia społecznego. Podejmowanie przedsięwzięć w ramach turystyki zdrowotnej, takich jak realizacja projektu „Tacy sami” powoduje kształtowanie wśród dzieci i młodzieży szkolnej pozytywnych postaw względem niepełnosprawnych rówieśników. W ramach projektu „Tacy sami” młodzież niepełnosprawna przygotowuje występy pod okiem instruktorów tak, aby ich występ stanowił element dobrej integracji z publicznością. Powszechnie podkreśla się, że przygotowanie młodych artystów do prezentacji swoich talentów w różnych miejscowościach województw kujawsko-pomorskiego i pomorskiego

sprawia, że turystyka zdrowotna nabiera charakteru edukacyjnego. Kolejne przedsięwzięcia Fundacji od roku 2012 pod hasłem „Być, śpiewać, żyć” są możliwością ukazania dorobku artystycznego i muzycznego osób niepełnosprawnych. Założeniem tej koncepcji jest włączanie osób niepełnosprawnych we wszystkie dziedziny życia tak, aby umocnić je w przekonaniu o pełnej przydatności dla społeczeństwa. Ogromnie podbudowujący psychicznie niepełnosprawnych młodych artystów jest fakt towarzyszenia im w występach profesjonalnej orkiestry symfonicznej. Fundacja, przez swoje działania, przełamuje stereotypy w myśleniu dotyczące szans niepełnosprawnych. Rozwijanie ich zdolności wokalnych, jak również rozbudzanie umiejętności wyrażania krytyki, opinii, potrzeb i życzeń, uczy reakcji na pochwały i oceny odczuwania sukcesu, a także uświadamiania sobie konieczności ustawicznego kształcenia. Kolejne lata działalności Fundacji punktują nowymi inicjatywami, m.in. organizowaniem cykli koncertów świątecznych „Coraz bliżej święta” adresowanych do mieszkańców wsi i miasteczek województwa kujawsko-pomorskiego. Rok 2013 obfitował w różnorodne imprezy muzyczne pod hasłem „Aleja gwiazd”. Działalność promująca młodzież niepełnosprawną przyczynia się do obalenia mitu „wykluczenia” osób niepełnosprawnych z życia ogółu społeczeństwa.

Ciechocińskie impresje artystyczne

Fundacja Pro Omnibus włączyła się do dzieła organizowania festiwalu muzycznych w wykonaniu młodzieży niepełnosprawnej, których inicjatorką była piosenkarka Grażyna Światała [pseudonim Grażyna Kettner (1954-2003)] – polska piosenkarka i kompozytorka, założycielka i prezes fundacji „Naprawdę czeka ktoś”. Była ona organizatorką pięciu edycji Festiwalu Piosenki Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski w Ciechocinku, a po Jej śmierci (w 2003 roku) Fundacja Pro Omnibus w pełni przejęła, zdynamizowała i nadała szerszą formę działalności na rzecz młodzieży niepełnosprawnej utalentowanej muzycznie. Ciechocińskie Impresje Artystyczne są szeroko zakrojoną edukacją artystyczną młodzieży, a forma festiwalu ma charakter konkursów. Na Ciechocińskie Impresje Artystyczne składają się kilkunastodniowe warsztaty wokalne oraz koncerty konkursowe i galowe. Od początku ich istnienia uczestnikom towarzyszą profesjonaliści, pod okiem których młodzież zdobywa wiedzę i rozwija możliwości wokalne. Na podkreślenie zasługuje fakt, że założeniem działalności w Ciechocinku na rzecz utalentowanej młodzieży niepełnosprawnej był wywiad redaktora M. Satory z Grażyną Światałą w radiu „Las Vegas” w 1994 roku. Wtedy to zrodziła się myśl zorganizowania przeglądu lub festiwalu piosenki dzieci i młodzieży niepełnosprawnej utalentowanej muzycznie o zasięgu ogólnopolskim. Półtora roku później odbył się pierwszy festiwal. W tym wydarzeniu młodzieży niepełnosprawnej ogromną pomocą służyli znani polscy piosenkarze i aktorzy, m.in. Lidia Stanisławska, członkowie grupy wokalnejszej „Partita”. Wokalistom akompaniował zespół muzyczny pod kierownictwem Czesława Majewskiego. Scenografię przygotowała Ewa Strzelecka, a obowiązki reżysera

pełnił Tadeusz Broś. Wśród prowadzących był Mieczysław Gajda, a z młodzieżą i dziećmi niepełnosprawnymi wystąpiło wielu wokalistów profesjonalnych. Grażyna Światała zorganizowała pięć edycji festiwalu. Ostatni odbył się w 2000 roku, na którym był obecny ówczesny premier RP Jerzy Buzek. Koncert galowy był prowadzony przez Agatę Buzek, Agatę Młynarską, Ludmiłę Zamojską, Mieczysława Gajdę oraz Andrzeja Nejmana. Z niepełnosprawnymi wystąpili m.in. Michał Bajor, Gabriel Fleszar, Halina Frąckowiak, Krystyna Giżowska, Andrzej Rybiński, Katarzyna Skrzynecka i Izabela Trojanowska. Kierownictwo muzyczne sprawował Czesław Majewski. Charakterystyczny dla festiwalu był hymn „Nie zamykajmy drzwi” ze wzruszającym tekstem, którego fragment brzmi:

„Nie zamykajmy drzwi, bo najcenniejszy gość przychodzi wtedy, gdy naprawdę czeka ktoś”.

Od 2003 roku hymnem fundacji i Festiwalu jest „Serce za Uśmiech” – utwór, który do tekstu Marka Robaczewskiego skomponował Czesław Majewski (wcześniej śpiewany także podczas festiwali organizowanych przez Grażynę Światałą).

W roku 2001 festiwal nie odbył się. W roku tym oficjalnie rozpoczęła działalność Fundacja Pro Omnibus w Ciechocinku, która samodzielnie rozwija tę działalność. W roku 2002 rozpoczęły się Ciechocińskie Impresje Artystyczne, w których wykonawcami byli i są młodzi niepełnosprawni artyści. Po śmierci Grażyny Światały (2003) w czasie Ciechocińskich Impresji jeden z koncertów dedykowano jej pamięci. W kolejnych latach organizuje się festiwale muzyczne młodzieży niepełnosprawnej na prawach konkursu. Celem Impresji Artystycznych jest promowanie aktywności wokalne młodych utalentowanych niepełnosprawnych artystów. Na podkreślenie zasługuje fakt, że działalność realizowana w Uzdrowisku Ciechocinek, ukierunkowana na szeroko zakrojoną pomoc młodzieży niepełnosprawnej, była uznana i wspierana przez wiele prominentnych osób, m.in. Marię Kaczyńską, Annę Komorowską, premiera Włodzimierza Cimoszewicza, a także wiele innych znanych osób. Warto zaznaczyć, że dla branży turystycznej osiągnięcia Uzdrowiska Ciechocinek na rzecz promocji talentów muzycznych młodzieży niepełnosprawnej są niezwykle istotnym elementem promocji turystyki zdrowotnej i szeroko pojmowanej rekreacji. Jak podkreśla Bączek (2009), organizacja rekreacji we współczesnym świecie może przybierać charakter indywidualny. Skala zjawiska jest efektem zarówno świadomości poszczególnych osób, jak również organizacji i stowarzyszeń zaangażowanych w organizowanie różnorodnych działań związanych z wypoczynkiem uwzględniającym rozwijanie możliwości intelektualnych. Należy dodać, że w Polsce organizacją rekreacji zajmuje się wiele instytucji, m.in. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenia i Fundacje. Organizacją o zasięgu światowym jest International Recreation Association (IRA) powstała w 1956 roku, do której ze strony polskiej należy Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej (TKKF).

Działalność Fundacji Pro Omnibus, a w szczególności przygotowanie do występu młodzieży jest wspaniałą formą rehabilitacji młodych, niepełnosprawnych artystów. Uczestnicy

festiwali podkreślają, że jest to dla nich rekreacja, gdyż spełniane są wszelkie wymogi aktywnego wypoczynku. Rekreacja ta, zgodnie z założeniem, jest aktywnością dobrowolną przyczyniającą się do rozwijania zainteresowań i rozwoju osobowości. Dla młodzieży niepełnosprawnej wielką wartością jest podwyższanie aktywności fizycznej, rozładowanie napięcia nerwowego, co przyczynia się do złagodzenia odczuwania dyskomfortu zdrowotnego, jakim obciążone są osoby niepełnosprawne. Uczestnicy festiwali podkreślają, że sposób organizowania Impresji Muzycznych w Ciechocinku jest przemyślany i wyważony tak, aby cel promowania talentów muzycznych młodzieży niepełnosprawnej został osiągnięty w każdej edycji festiwalu i wykazywał ewidentnie słuszność i konieczność kontynuacji tego dzieła dla promowania coraz szerszej grupy młodzieży z niepełnosprawnością. Młodzież niepełnosprawna – uczestnicy Impresji Ciechocińskich, wysoko oceniają sposób ich organizacji, doskonałe przygotowanie oraz możliwość uzyskania maksymalnych korzyści dla grup uczestniczących. Impresje Ciechocińskie są podzielone na dwie części. Pierwsza obejmuje kilkunastodniowe warsztaty wokalne – grupowe, tzw. rozśpiewki, w czasie których prowadzący zajęcia mają możliwość poznania grupy artystów i rozpoznania zdolności poszczególnych osób, zadania im ćwiczeń rytmicznych, rytmiczno-melodycznych z wykorzystaniem wokalizy oraz instrumentów. Ćwiczenia te w pierwszej części festiwalu prowadzone przez profesjonalistów przyczyniają się do poprawy głosu i skali wokalnej uczestników. Wszystkie ćwiczenia w tym zakresie wchodzące w zakres warsztatów pozwalają na rozwinięcie potencjału muzycznego każdego z uczestników, jak również do usuwania bądź eliminacji niektórych wad wymowy i reakcji psychofizycznej. Drugą częścią Impresji są koncerty konkursowe na scenie Muszli Koncertowej w Ciechocinku.

W latach 2007-2012 podczas koncertów uczestnikom festiwalu akompaniowała orkiestra im. Johanna Straussa pod dyrekcją Marka Czeakały. Członkowie orkiestry byli ogromnie zaangażowani w dzieło festiwali młodzieży niepełnosprawnej, dlatego też pod koniec każdej edycji festiwalu przyznawali swoje wyróżnienie osobie, która ich zdaniem najbardziej na nie zasługiwała. Od 2013 roku niepełnosprawnym w trakcie prób i występów akompaniował zespół pod kierownictwem Artura Grudzińskiego, aranżera i autora wielu programów telewizyjnych, m.in. „Śpiewające fortepiany”.

Mając na uwadze przedstawienie opinii młodzieży niepełnosprawnej dotyczącej efektów oddziaływania przedsięwzięć organizowanych przez Fundację Pro Omnibus, do współpracy autorka artykułu zaprosiła dwie uczestniczki festiwali Ciechocińskich, które zainspirowane działalnością Fundacji na rzecz rozwoju talentów młodzieży niepełnosprawnej opracowały prace dyplomowe związane z tematyką wpływu fundacji na ich życie i podejmowane decyzje kształcenia na poziomie studiów wyższych. Natalia Smogulecka opracowała pracę licencjacką z zakresu edukacji muzycznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy pt. *Działalność artystyczna Fundacji Pro Omnibus w Ciechocinku w latach 1999-2012 i jej oddziaływanie na rozwój muzyczny osób niepełnosprawnych*, a Anna Szczudlińska, absolwentka Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, kierunek kulturoznawstwo, opracowała

pracę magisterską pt. *Nowe zjawisko kulturowe w Polsce – festiwale osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem festiwalu w Ciechocinku.*

Ocena działalności Fundacji Pro Omnibus w latach 1999-2012 i jej oddziaływanie na osoby niepełnosprawne

Z badań Natalii Smoguleckiej wynika, że 37,5% ankietowanych podopiecznych Fundacji uczestniczyło jeden raz w projektach realizowanych przez Fundację, 10% – dwukrotnie i trzykrotnie brało udział w projektach, 15% spośród badanych brało udział więcej niż trzy razy w przedsięwzięciach organizowanych przez Fundację.

Najwięcej osób – 32% ankietowanych uczestniczyło w projekcie „Tacy Sami”, 31% badanych brało udział w projekcie kolędowym „Coraz bliżej Święta”, „W tę noc Betlejemską” oraz w „Madrygałach”. 17,5% ankietowanych brało udział w projekcie „Grajmy Panu” i „Anielskie Chorały”. Najmniej osób uczestniczyło w koncertach cyklu „Magnificat” oraz „Sine Fines – bez granic”. Sondaż ankietowy jednoznacznie wykazał (100% ankietowanych), że udział w warsztatach i festiwalu ma ogromny wpływ na rozwój muzyczny i znalezienie miejsca w życiu ogółu społeczeństwa. Uczestnicy programów realizowanych przez Fundację Pro Omnibus wyrażają ogromną wdzięczność za otwarcie możliwości samorealizacji wokalne, ukończenia szkoły średniej bądź wyższej, dzięki czemu mogą znaleźć zatrudnienie i godne miejsce w życiu społeczeństwa. Znamienny jest fakt wysokiej oceny działalności Fundacji na rzecz osób niepełnosprawnych przez jej podopiecznych i to za okres trzynastu lat działalności. Fundacja nie traci więzi ze swoimi podopiecznymi biorącymi udział w kolejnych edycjach festiwalu i pozostaje z nimi w stałym kontakcie.

Podsumowanie

Rozwój działań turystycznych i rekreacyjnych ustawicznie się dynamizuje. Branża turystyczna ma ogromną szansę promocji przez szeroko zakrojoną działalność w uzdrowiskach Polski. W znanych kurortach podejmowana jest działalność niezwykle istotna dla promocji osób o różnicowanych możliwościach zdrowotnych, a w szczególności w działaniach na rzecz poprawy egzystencji osób niepełnosprawnych. Z wielkim uznaniem należy przyjąć działania na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane przez fundacje i stowarzyszenia. Na podkreślenie zasługuje działalność Fundacji Pro Omnibus w Ciechocinku, której zakres działania ukierunkowany na pomoc i promocję młodzieży niepełnosprawnej utalentowanej artystycznie, co zmienia oblicze tego kurortu. Ciechocinek, dzięki festiwalom muzycznym młodzieży niepełnosprawnej, staje się ośrodkiem niezwyklej rangi turystyki zdrowotnej i rekreacji. Młode pokolenie niepełnosprawnych związane z działalnością uzdrowiska pokonuje

bariery wynikające z niepełnosprawności przez prezentację swego talentu i staje się ambasadorem polskich inicjatyw i rozszerzania współpracy z wieloma krajami Europy i Świata.

Bibliografia

- Bączek J. (2009), *Animacja czasu wolnego w turystyce*, Stageman Polska, Warszawa.
- Misiewicz H. (2004), *Niepełnosprawność jako problem społeczny*, tom 1, „Chowanna”, Wydawnictwo UŚ, Katowice.
- Skalska T. (2003), *Turystyka osób niepełnosprawnych ograniczenia i możliwości rozwoju*, Ministerstwo Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa.
- Skalska T. (2011), *Turystyka osób niepełnosprawnych*, Wydział Turystyki i Rekreacji, Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin w Warszawie, Warszawa.
- Suski P. (2011), *Stowarzyszenia i fundacje*, LexisNexis Polska, Warszawa.
- <http://www.fundacja.org> [dostęp: 28.08.2015].

Promotion of Music Talents among the Disabled Juveniles in Ciechocinek

Summary

An aim of considerations is to present the new forms of activities for disabled people through promotion of their artistic abilities and, in particular, music talent. In Ciechocinek, one of the oldest, biggest, and best-known resorts in Poland, famous of unusual medicinal properties, rich cultural life, popularity among the artistic bohemia, musicians, and singers considering this resort as a magic place for the body and soul, for more than ten years has been operating the Pro Omnibus Foundation.

The precursor of its work was the foundation called “There is really somebody waiting”, established by the late songstress Grażyna Świtłała, who initiated in 1996 the “Festival of Song of the Children and Youth with Special Needs”. The Pro Omnibus Foundation is a magnificent continuation of the resort’s cultural and musical tradition. This wide-ranging activity of promoting the talented disabled juveniles enriches tourist and recreational values of Ciechocinek. The Foundation’s leitmotiv is multidirectional assistance for disabled juveniles, musically talented, in particular. The Pro Omnibus Foundation, together with disabled juveniles, has created a cordial, full of empathy milieu which has been functioning in accordance with the spirit of the Foundation’s name. The origin of the Foundation’s name comes from the Latin maxim “*Unus pro omnibus, omnes pro uno*” – “One for all, all for one”. The Foundation’s task is to promote music talents of youths and to provide them with the opportunities for education and, first of all, to reinforce their creed in the sense and beauty of life. This work has been dynamically developing covering with its activity the bigger and bigger territorial range, already exceeding Poland’s boundaries. The main aim of the Foundation is to promote music talents of disabled juveniles by way of organising artistic events, artistic impressions, and song festivals with their participation. The Ciechocinek resort, owing to Foundation’s activities has become the place not only with unusual recreational values but also with high humanistic values. It deserves popularisation as it is a model for all those who feel the need and sense of wide-ranging activities

for the development of recreation and tourism accessible for all people, irrespective of their state of health and fitness.

Key words: disabled people, music talents, Ciechocinek.

JEL codes: L83

Artykuł nadesłany do redakcji we wrześniu 2015 roku

© All rights reserved

Afiliacja:

prof. dr hab. Elżbieta Biernacka
Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji
Wydział Turystyki i Rekreacji
ul. Stokłosa 3
02-787 Warszawa
tel.: 22 457 23 00
e-mail: e.biernacka@vistula.edu.pl

mgr Anna Szczudlińska
tel.: 530 181 652
e-mail: aszczudlinska@wp.pl

Natalia Smogulecka
tel.: 503 483 116
e-mail: nataliasmogulecka@gmail.com